

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 4 listopada 2014 roku numer (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że ubezpieczona E. B. podlega od dnia 6 czerwca 2013 roku ubezpieczeniom społecznym jako pracownik w firmie (...) z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę oraz że miesięczną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z tytułu zatrudnienia od 1 marca 2014 roku stanowi kwota 1.680 zł.

Decyzja została wydana na podstawie art.38 ust.1, art.83 ust.1 punkt 2 i 3, art.6 ust.1 punkt 1, art.11 ust.1, art.12 ust.1, art.13 punkt 1, art.18 ust.1 i 2, art.20 ust.1 ustawy z dnia 13 października 1998r roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2013 roku, zpo. (...) ze zm.).

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, że od 6 czerwca 2013 roku E. B. została zatrudniona przez P. M. na stanowisku kosmetyczki z wynagrodzeniem 1.600 zł (od 1 stycznia 2014 roku – 1.680 zł). Od 1 marca 2014 roku ubezpieczonej powierzone zostało stanowisko menadżera z wynagrodzeniem 5.650 zł. W okresie od 14 lipca do 4 listopada 2014 roku ubezpieczona była niezdolna do pracy.

W ocenie organu rentowego zmiana stanowiska i podwyższenie wynagrodzenia miało na celu skorzystanie przez ubezpieczoną ze świadczeń z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa, na co wskazują następujące okoliczności: niezatrudnienie innej osoby w okresie nieobecności ubezpieczonej i ustalenie wynagrodzenia ubezpieczonej znacznie powyżej wynagrodzenia innych pracowników.

Powyzszą decyzję zaskarżył w całości pełnomocnik ubezpieczonej wnosząc o jej uchylenie i zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Zaskarżonej decyzji zarzucił naruszenie prawa materialnego – art.83§1 k.c. poprzez jego błędne zastosowanie a także błędy w ustaleniu stanu faktycznego.

W uzasadnieniu odwołania podał, że (...) Urody powstała w 2006 roku jako działalność gospodarcza P. M.. Ze względu na szybki rozwój zawodowy (związanie w 2014 roku stałym kontraktem z L'O. Polska) pracodawca musiał podjąć liczne dodatkowe obowiązki i szkolenia wskutek czego nie mógł wykonywać pracy menadżera. Od 1 marca 2014 roku ubezpieczona jako menadżer wprowadziła nowe marki K. i Maroka (...), realizowała szkolenia wraz z L'O., FaceArt, F. H. Akademia, F. G., B. J., (...), realizowała reklamę dla magazynu (...), sesję zdjęciową dla (...), otwarcie nowego salonu na OFF (...), zajęła się budowaniem systemu identyfikacji marketingowej, współpracowała z Towarzystwem (...), podjęła się restrukturyzacji przedsiębiorstwa w zakresie umów z pracownikami, wprowadziła umowy o zakazie konkurencji i tajemnicy handlowej, zajęła się marketingiem społecznościowym. Wyjaśnił, że specyfika branży płatnika wymagała zaangażowania menadżera w rozwój przedsiębiorstwa działającego na styku branży modowej i reklamowej, bowiem relacje z klientami personalizuje menadżer. Wskazał również, że w okresie niezdolności ubezpieczonej do pracy płatnik podjął współpracę z A. P..

W odpowiedzi na odwołanie pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie.

Zainteresowany P. M. przyłączył się do odwołania.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona E. B. ukończyła na Uniwersytecie Medycznym w Ł. Wydziale Farmaceutycznym studia pierwszego stopnia i uzyskała tytuł zawodowy licencjata w zakresie kosmetologii. Od października 2006 roku do 15 lipca 2009 roku ubezpieczona pracowała jako kosmetyczka, a w 2010 roku prowadziła działalność gospodarczą.

(kserokopia dyplomu – k.17, kwestionariusz osobowy – k.18, świadectwo pracy – k.11-12)

Zainteresowany P. M. prowadzi działalność gospodarczą od 1 lipca 2009 roku pod nazwą (...) Urody P. M.. Przedmiotem działalności jest fryzjerstwo i pozostałe usługi kosmetyczne.

(zaświadczenie – k.350)

W dniu 6 czerwca 2013 roku zainteresowany P. M. zawarł z ubezpieczoną E. B. umowę o pracę. Ubezpieczona została zatrudniona na stanowisku kosmetyczki z wynagrodzeniem 1.600 zł, w pełnym wymiarze czasu pracy, na czas nieokreślony. Od 1 stycznia 2014 roku wynagrodzenie ubezpieczonej wynosiło 1.680 zł.

Ubezpieczona otrzymała zaświadczenie lekarskie o braku przeciwwskazań do wykonywania pracy oraz odbyła szkolenie bhp.

(umowa – k.29, aneks do umowy – k.21, zaświadczenie lekarskie – k.15, karta szkolenia – k.27)

Zainteresowany we wrześniu 2013 roku wygrał konkurs L'O. C. T.. Po wygraniu konkursu zainteresowany miał więcej klientów, dodatkowo brał udział w szkoleniach, sesjach zdjęciowych, pokazach.

(zeznania zainteresowanego min.00:22:02-00:36:03 protokół z 8.09.2015 r. w zw. z min. 00:24:16 protokół z 3.08.2016 r.)

W dniu 26 lutego 2014 roku ubezpieczona i zainteresowany zawarli aneks do umowy o pracę mocą którego do 1 marca 2014 roku ubezpieczonej powierzone zostało stanowisko menadżera za wynagrodzeniem 5.650 zł.

Do zakresu obowiązków ubezpieczonej jako menadżera należało: prowadzenie działań informacyjnych, promocyjnych, udzielanie informacji o działalności (telefonicznie, ustnie, pisemnie, za pośrednictwem Internetu), przygotowanie udziału w targach, konferencjach, szkoleniach, imprezach społeczno-kulturalnych i innych wydarzeniach mogących pomóc w promocji, współpraca z mediami, nadzór nad prawidłowym funkcjonowaniem i aktualizacja stron internetowych, przygotowanie propozycji narzędzi promocyjnych, organizowanie szkoleń, konferencji i innych imprez zaplanowanych z udziałem społeczności lokalnej, prowadzenie doradztwa w zakresie uzyskania dofinansowania, prowadzenie ewidencji merytorycznej, prowadzenie i kompletowanie dokumentacji, prowadzenie monitoringu w zakresie nowych wytycznych, archiwizowanie dokumentów, inicjowanie i koordynowanie działań, realizacja celów i zadań.

(aneks – k.34, zakres obowiązków – k.35)

W dniu 1 marca 2014 roku zainteresowany udzielił E. B. pełnomocnictwa do wszystkich czynności związanych z prowadzeniem przedsiębiorstwa działającego pod firmą (...).

(pełnomocnictwo – k.302)

Przed podpisaniem aneksu do umowy z ubezpieczoną salonem zajmował się zainteresowany oraz wszyscy pracownicy salonu. W celu lepszej organizacji pracy w salonie konieczne było zatrudnienie menadżera. Zainteresowany podjął decyzję o powierzeniu tej pracy ubezpieczonej, bowiem lepiej komunikowała się z pracownikami i budziła ich duże zaufanie. Zatrudnienie ubezpieczonej na stanowisku menadżera umożliwiło zainteresowanemu rozwój działalności. Ubezpieczona zajęła się organizacją pracy salonu, zamówieniami, rachunkami a zainteresowany wykonywał prace fryzjera. Wynagrodzenie ubezpieczonej zostało ustalone na podstawie danych z Internetu o wynagrodzeniach osób zajmujących stanowiska menadżerów salonu.

(zeznania zainteresowanego min.00:22:02-00:36:03 protokół z 8.09.2015 r. w zw. z min. 00:24:16 protokół z 3.08.2016 r., zeznania ubezpieczonej min.00:10:02- 00:15:46 protokół z 3.08.2016 r.)

Zainteresowany wykonywał prace fryzjera, był głównym fryzjerem w salonie.

(zeznania świadka D. M. protokół rozprawy z 18.11.2015 r. min.00:31:45-00:33:06, CD k.475)

Ubezpieczona uczestniczyła w szkoleniach organizowanych we współpracy w L'O. P. w 2013 roku na temat idealnej recepcji i obsługi klienta oraz w marcu 2014 roku na temat planowania zysków i kontroli kosztów salonu, motywowania pracowników, skuteczny menadżer oraz w kwietniu 2014 roku na temat budowania efektywnych zespołów.

(zaświadczenie – k.200, program szkoleń – k.201-206)

W korespondencji mailowej ubezpieczona korzystała z maila salon@pracowniaurody.com.

(zeznania ubezpieczonej min.00:04:08-00:14:00, min.00:16:36-00:22:02 protokół z 8.09.2015 r. w zw. z min. 00:03:28 protokół z 3.08.2016 r.)

W marcu 2014 roku ubezpieczona prowadziła korespondencję mailową z następującymi firmami:

- z F. (...) w przedmiocie szkoleń, potwierdziła przybycie na szkolenie i poinformowała o wpłaceniu zaliczki (mail – k.184, k.187);
- z J. L. - marketing coordinator w (...) w zakresie usługi promocyjnej, ubezpieczona poinformowała o cenie usługi (maile – k.185-186);

W maju 2014 roku ubezpieczona prowadziła korespondencję mailową:

- z I. R. pracownikiem firmy (...) w zakresie testowania kosmetyków (mail – k.188);
- z F. H. w sprawie szkolenia (...) w czerwcu 2014 roku (mail – k.189-190);
- w sprawie przygotowywania festiwalu Ł. Miastem K. i udziału zainteresowanego w tym wydarzeniu (maile – k.191-193).

W czerwcu 2014 roku ubezpieczona prowadziła korespondencję mailową 10 czerwca 2014 roku z J. A. w sprawie terminów szkoleń. (mail – k.178)

W lipcu 2014 roku ubezpieczona prowadziła korespondencję mailową z D. S. pracownikiem L'O. Polska, odpowiedzialnym za markę K. (mail – k.180),

Ubezpieczona prowadziła również korespondencję mailowa z klientami, umawiała wizyty.

(maile - k.181-182)

W dniu 10 kwietnia 2014 roku ubezpieczona zawarła z A. P. umowę ogólną o współpracy. Ubezpieczona reprezentowała Pracownię Urody. Na podstawie tej umowy w dniu 13 czerwca 2014 roku ubezpieczona zleciła A. P. wykonanie projektu logo, projektu wizytówki i aktualizację strony www.

W dniu 1 października 2014 roku ubezpieczona zleciła A. P. doradztwo w zakresie zarządzania. Do zadań A. P. należało: koordynacja pracy salonu, koordynacja pracy zespołu i podejmowanie inicjatyw marketingowych.

(umowa – k.214-217, zlecenie – k.218, k.219)

Ubezpieczona zajmowała się rozliczaniem pracowników, prowadziła dla każdego z pracowników (także dla siebie) wykaz zawierający liczbę klientów, wykonanych usług, wyliczała łączny obrót miesięczny, średni obrót dzienny oraz średni rachunek.

(zestawienia – k.208-213)

10 czerwca 2014 roku zainteresowany zawarł umowę z (...) sp. z o.o. sp. k. w G. na dystrybucję kosmetyków M.. W umowie ubezpieczona została wskazana jako osoba do reprezentowania interesów partnera i składania zamówień.

(umowa – k.222-224)

W okresie od 16 do 20 marca 2014 roku zainteresowany brał udział w szkoleniu organizowanym przez L'O. w L..

(maile – k.229-255)

W maju 2014 roku zainteresowany korespondował z K. B. w zakresie autoryzacji materiałów do artykułu w czasopiśmie K.. Również korespondencję dotyczącą sesji w magazynie (...) z K. K. z L'O. prowadził w czerwcu 2014 roku zainteresowany. Zainteresowany prowadził korespondencję dotyczącą rozliczeń z L'O., konkursu organizowanego w czerwcu 2014 roku, zainteresowany był zaproszony na obrady jury.

Korespondencja ta była przesyłana na prywatną adres mailowy zainteresowanego.

(maile – k.266-269, k.278, k.273, k.275-277)

Zainteresowany brał udział w konkursie Stylizacja M. organizowanym w dniu 8 czerwca 2014 roku przez (...).

(mail – k.271, k.265)

Ubezpieczona dokonywała wpłaty gotówki do Banku (...) SA na konto zainteresowanego w dniach 10 marca 2014 roku, 15 kwietnia 2014 roku, 15 maja 2014 roku, 25 czerwca 2014 roku, 30 czerwca 2014 roku. Ubezpieczona miała pełnomocnictwo do konta zainteresowanego.

(potwierdzenia wpłat – k.303-307, zestawienie produktów bankowych – k.308)

Zainteresowany współpracował L'O. Polska od 24 listopada 2010 roku.

(karta klienta – k.346)

Od września 2012 roku M. M. (1) pracownik L'O. współpracował z salonem zainteresowanego w zakresie sprzedaży produktów m. (...)O. P.. Od początku współpracował z ubezpieczoną. Kontakty M. M. (1) z ubezpieczoną dotyczyły zamówień, szkoleń, promocji. M. M. (1) przyjeżdżał do salonu raz w miesiącu. Od marca 2014 roku nic w kontaktach M. M. (1) z salonem się nie zmieniło.

(zeznania świadka M. M. (1) min.00:39:34-00:48:33 protokół z 8.09.2015r.)

31 grudnia 2013 roku ubezpieczona podpisała umowę Profesjonalnego Doradcy w zakresie pielęgnacji włosów K. 2014 roku. Ogólne warunki sprzedaży jako załącznik nr 4 zostały przez ubezpieczoną podpisane 9 lipca 2014 roku. Produkty K. sprzedawała D. M., która była konsultantem marki. D. M. przyjeżdżała do salonu od wiosny 2014 roku, 1-2 razy w miesiącu. Rozmawiała z ubezpieczoną na temat oferty marki, zakupów, zamówień, wystawy produktów tej marki w salonie, szkoleń pracowników. Ubezpieczona była odpowiedzialna za wprowadzenie marki K. do salonu. D. M. kontaktowała się z ubezpieczoną 2-4 razy w miesiącu telefonicznie, miała też z ubezpieczoną kontakt mailowy.

(umowa – k.313-317, załącznik – k.320, zeznania świadka D. M. protokół rozprawy z 18.11.2015 r. min.00:20:07-00:21:08, CD k.475)

Pierwsze zamówienie do L'O. marki K. było w czerwcu 2014 roku.

(zeznania ubezpieczonej min. 00:03:28-00:10:02 protokół z 3.08.2016 r.)

W salonie ubezpieczona zajmowała się zarządzaniem personelem, ustawianiem grafików, zatowarowaniem, zamówieniami, umawiała wizyty klientów, negocjował ceny.

(zeznania świadka D. M. protokół rozprawy z 18.11.2015 r. min.00:13:26- 00:15:09, min.00:26:22-00:28:08, CD k.475)

Ubezpieczona kupowała w 2014 roku kosmetyki od firmy Aruba, którą reprezentował P. U.. P. U. przedstawił ubezpieczonej ofertę i cennik kosmetyków. Ubezpieczona zamówiła kosmetyki do P. U., a firma Aruba wystawiła faktury w dniu 25 sierpnia i 19 grudnia 2014 roku.

(zeznania świadka P. U. min.00:49:43-00:55:59 protokół z 8.09.2015r., zestawienie faktur – k.366)

Ubezpieczona zamawiała produkty od firmy (...), którą reprezentował A. K.. Od marca 2014 roku zamówienia wykonywała ubezpieczona, przed tym okresem zamówieniami od firmy (...) zajmował się zainteresowany. Ubezpieczona negocjowała ceny, domawiała produkty w razie potrzeby.

(zeznania świadka A. K. min.00:07:45-00:15:40 protokół z 9.03.2016r.)

Poza pracą na stanowisku menadżera ubezpieczona wykonywała również prace kosmetyczki. Jednak kosmetyka nie była tak dochodowa jak fryzjerstwo i zainteresowany kończył działalność w tym zakresie. Ubezpieczona obsługiwała tylko swoje stałe klientki.

Ubezpieczona pracowała od wtorku do soboty, od wtorku do piątku w godzinach od 10:00 do 20:00, w soboty od 9:00 do 16:00, przy czym pracownicy pracowali na zmianach zaczynających się do godziny 10:00 lub 12:00.

(zeznania ubezpieczonej min.00:04:08-00:14:00, min.00:16:36-00:22:02 protokół z 8.09.2015 r. w zw. z min.00:03:28 protokół z 3.08.2016 r., zeznania świadków: A. K. min.00:07:45-00:15:40 protokół z 9.03.2016r., D. M. M. protokół rozprawy z 18.11.2015 r. min.00:20:07- 00:21:08, CD k.475, P. U. min.00:49:43-00:55:59 protokół z 8.09.2015r.)

Zainteresowany zajmował się zamówieniami tylko w okresie gdy ubezpieczona była nieobecna w pracy, gdy była na urlopie macierzyński. Po zakończeniu urlopu macierzyńskiego ubezpieczona wróciła do wykonywania swoich obowiązków na stanowisku menadżera.

(zeznania świadka D. M. protokół rozprawy z 18.11.2015 r. min.00:21:08-00:28:08, CD k.475)

W styczniu i lutym 2014 roku zainteresowany poza ubezpieczoną zatrudnił na stanowisku fryzjera M. B. i P. W. za wynagrodzeniem po 1.680 zł, E. S. za wynagrodzeniem 224,40 zł, A. S. za wynagrodzeniem 840 zł.

Od marca 2014 roku zainteresowany zatrudnił na stanowisku fryzjera K. W. za wynagrodzeniem 1.680 zł.

M. B. pracowała do 30 kwietnia 2014 roku.

Od sierpnia 2014 roku zainteresowany zatrudnił P. B. za wynagrodzeniem 840 zł.

Pracownicy otrzymywali wynagrodzenie gotówką i potwierdzali odbiór wynagrodzenia podpisując listę płac.

(listy płac – k.27-40 akt ZUS)

W 2013 roku z tytułu prowadzonej działalności zainteresowany osiągnął przychód w wysokości 274.015,13 zł a w 2014 roku 379.025,97 z, przy czym dochód wyniósł odpowiednio w 2013 roku – 42.420,58 zł, a w 2014 roku – 55.709,08 zł.

Dochód zainteresowanego w 2013 roku wynosił 45.123,97 zł, a w 2014 roku – 63.558,90 zł.

(zestawienie – k.411, zaświadczenia – k.434, 435)

Obecnie w zainteresowany nie zajmuje się usługami w zakresie kosmetyki.

(zeznania zainteresowanego min.00:35:38:00:38:45 protokół z 3.08.2015 r.)

Spółka (...)’O. Polska zawarła z zainteresowanym umowy w dniu 22 kwietnia 2014 roku oraz w dniu 6 października 2014 roku.

(wykaz umów – k.608-609)

Podczas badania w dniu 14 lipca 2014 roku stwierdzono u ubezpieczonej 7 tydzień ciąży. Była to trzecia ciąża ubezpieczonej. Ojcem dziecka ubezpieczonej jest zainteresowany. Ubezpieczona ma z zainteresowanym 3 dzieci. Ubezpieczona nie prowadzi z zainteresowanym wspólnego gospodarstwa domowego.

Od 14 lipca 2014 roku ubezpieczona była niezdolna do pracy.

(zeznania ubezpieczonej min.00:04:08-00:14:00, min.00:16:36-00:22:02 protokół z 8.09.2015 r. w zw. z min. 00:03:28 protokół z 3.08.2016 r.) badania cytologiczne – k.196, historia choroby – k.197)

17 lutego 2015 roku ubezpieczona urodziła dziecko.

(karta leczenia – k.580)

W okresie nieobecności ubezpieczonej w pracy zainteresowany korzystał z usług (...), w ramach prowadzonej przez nią działalności gospodarczej. A. P. nie zajmowała się wewnętrznym zarządzaniem salonem. Zajęła się promocją, odświeżeniem wizerunku.

(zeznania zainteresowanego min.00:22:02-00:36:03 protokół z 8.09.2015 r. w zw. z min. 00:24:16 protokół z 3.08.2016 r., min.00:29:26-00:35:38 protokół z 3.08.2015 r.).

Od 1 kwietnia 2016 roku ubezpieczona wróciła do pracy na stanowisku menadżera.

(zeznania ubezpieczonej min. 00:03:28-00:10:02 protokół z 3.08.2016 r.)

Powyższy stan faktyczny został ustalony na podstawie dowodów z ww. dokumentów, których autentyczności ani treści merytorycznej strony nie kwestionowały.

Ubezpieczona wyjaśniła, iż umowę na zakup produktów marki K. podpisała w 2014 roku, a nie jak wynika z jej treści 31 grudnia 2013 roku. Z treści umowy Profesjonalnego Doradcy w zakresie pielęgnacji włosów K. 2014 wynika, iż ubezpieczona reprezentowała zainteresowanego i umowę tę podpisała z datą 31 grudnia 2013 roku. Natomiast ogólne warunki sprzedaży kosmetyków tej marki zostały podpisane w dniu 9 lipca 2014 roku (k.320 odwrot). Podpisanie ogólnych warunków sprzedaży w 2014 roku potwierdziła świadek D. M., która była doradcą klienta w zakresie sprzedaży produktów tej marki w salonach.

Zeznania świadków D. M., P. U., A. K., że współpracowali z ubezpieczoną w zakresie sprzedaży produktów, że ubezpieczona podejmowała decyzje także dotyczące ceny, są spójne i logiczne. Świadkowie sprzedawali różne kosmetyki dla salonu zainteresowanego. Zgodnie wskazali, że to ubezpieczona była osobą do kontaktów, że była menadżerem salonu. Ten osobisty kontakty z ubezpieczoną wynika nie tylko z zeznań świadków ale też z przedłożonej korespondencji mailowej.

Z zeznań świadka A. K. wynika, iż od marca 2014 roku w sprawach zakupu, zamówień kontaktował się z ubezpieczoną. Ubezpieczona również negocjowała ceny. Z zeznań świadka wynika również, iż od lipca 2014 roku towar zamawiał

zainteresowany. Od tego czasu A. K. musiał być w salonie przed 10:00, gdyż później zainteresowany nie miał czasu. Natomiast w przypadku kontaktów za ubezpieczoną mógł przyjechać do salonu w różnych godzinach.

Z zeznań świadka M. M. (2) wynika, iż dla marki L'O. pracuje od 2012 roku i od tego czasu ma kontakt z zainteresowanym, którego reprezentowała ubezpieczona. Świadek kontaktował się z ubezpieczoną w sprawach zamówień i od marca 2014 roku nic się w tych kontaktach nie zmieniło, ubezpieczona zajmowała się negocjowaniem cen, rabatów, zamówieniami. W okresie nieobecności ubezpieczonej kontakt jest z zainteresowanym.

Świadek P. U. również kontaktował się tylko z ubezpieczoną, która dokonywał zamówień kosmetyków w salonie.

Zeznania ubezpieczonej dotyczące wykonywania przez nią pracy na stanowisku menadżera znajdują potwierdzenie w zeznaniach ww. świadków oraz dowodach z dokumentów. Zeznania te są logiczne, nie są odosobnione. Ubezpieczona wprawdzie posługiwała się adresem salonu (salon@pracowniaurody.com), ale maile podpisywała swoim imieniem, do niej też bezpośrednio kierowana jest korespondencja. Ubezpieczona zajmowała się zamówieniami, szkoleniami, płatnościami. Zeznania ubezpieczonej znajdują potwierdzenie w zeznaniach zainteresowanego, który wyjaśnił przyczyny powierzenia ubezpieczonej stanowiska menadżera. Zeznania zainteresowanego, że po wygraniu konkursu był angażowany do innych projektów, sesji wynika nie tylko z przedłożonego przez L'O. zestawienia umów ale także z korespondencji mailowej dotyczącej zaproszenia do jury konkursu, sesji zdjęciowej dla magazynów (...). Zeznania zainteresowanego, że liczba klientów w 2014 roku wzrosła znajdują potwierdzenie w zestawieniu przychodów, z którego wynika, iż przychód w 2014 roku jest wyższy niż w 2013 roku.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie jest zasadne.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne E. B., mająca bezpośrednie przełożenie na wysokość świadczeń uzyskiwanych przez ubezpieczoną z ubezpieczenia społecznego. Organ rentowy nie kwestionował faktu wykonywania pracy przez ubezpieczoną na podstawie umowy o pracę, zgodnie ze zmianą obowiązującą od 1 kwietnia 2014 roku – w pełnym wymiarze czasu pracy, na stanowisku menadżera. Organ rentowy zakwestionował wysokość wynagrodzenia przyznanego E. B. na podstawie aneksu do umowy o pracę w wysokości 5.650 zł i uznał, że podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne odpowiada kwota 1.680 złotych.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt.1 i art. 13 pkt.1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz.U. z 2016, poz.963, zwaną dalszej części uzasadnienia ustawą systemową) obowiązkowym ubezpieczeniom emerytalnym, rentowym, chorobowym i wypadkowym - podlegają osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są pracownikami w okresie od nawiązania stosunku pracy do dnia jego ustania.

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych będących pracownikami, w myśl art.18 ust.1 ww. ustawy systemowej, stanowi przychód, o którym mowa w art.4 punkt 9, to jest przychód w rozumieniu przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych z tytułu zatrudnienia w ramach stosunku pracy.

Zgodnie z treścią art.22 k.p. nawiązanie stosunku pracy wymaga zgodnych oświadczeń woli pracownika i pracodawcy. Przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonywania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem, zaś pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem. Pracownik ma prawo do godziwego wynagrodzenia (art.13 k.p.). Wynagrodzenie to powinno być tak ustalone, aby odpowiadało w szczególności rodzajowi pracy i kwalifikacjom wymaganym przy jej wykonywaniu, a także uwzględniało ilość i jakość świadczonej pracy (art.78§1 k.p.).

Nie budzi wątpliwości, że w prawie pracy obowiązuje zasada swobodnego kształtowania postanowień umownych, lecz jednocześnie nie można zapominać, że wolność kontraktowa realizuje się wyłącznie w takim zakresie, w jakim przewiduje to obowiązujące prawo. Wynika to wprost z dyspozycji art. 353¹ k.c., który na podstawie art.300 k.p.

znajduje odpowiednie zastosowanie do stosunku pracy. Przepis ten wymaga, by treść stosunku pracy lub jego cel nie sprzeciwiały się właściwości (naturze) tego stosunku, ustawie ani zasadom współżycia społecznego. Odpowiednie zastosowanie art.58 k.c. pozwala z kolei na uściślenie, że postanowienia umowy o pracę sprzeczne z ustawą albo mające na celu jej obejście są nieważne, chyba, że właściwy przepis przewiduje inny skutek, a sprzeczne z zasadami współżycia społecznego – dotknięte są sankcją nieważności bezwzględnej. Jakkolwiek z punktu widzenia art.18§1 k.p., regulującego treść umowy o pracę, umówienie się, co do wynagrodzenia wyższego od najniższego jest dopuszczalne, gdyż semiimperatywne normy prawa pracy swobodę tę ograniczają jedynie, co do minimum świadczeń należnych pracownikowi w ramach stosunku pracy, to należy pamiętać, że autonomia stron umowy w kształtowaniu jej postanowień podlega ochronie jedynie w ramach wartości uznawanych i realizowanych przez system prawa, a strony obowiązują nie tylko respektowanie własnego interesu jednostkowego, lecz także wzgląd na interes publiczny, który w prawie ubezpieczeń społecznych ma szczególnie doniosłe znaczenie.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreśla się, że o ile nadmierne uprzywilejowanie płacowe pracownika mieści się w granicach swobody kształtowania postanowień umownych na gruncie zasad prawa pracy, o tyle na płaszczyźnie prawa ubezpieczeń społecznych, w którym pierwiastek publiczny zaznacza się bardzo wyraźnie, tym samym postanowieniom można przypisać zamiar nadużycia prawa do świadczeń przysługujących z ubezpieczenia. Wynika to m.in. z alimentacyjnego charakteru tych świadczeń oraz zasady solidarności, która wymaga, by płaca – stanowiąca jednocześnie podstawę wymiaru składki – nie była ustalana ponad granicę płacy słusznej, sprawiedliwej i zapewniającej godziwe utrzymanie oraz żeby rażąco nie przewyższała wkładu pracy, a w konsekwencji, żeby składka nie przekładała się na świadczenie w kwocie nienależnej. Wzorzec godziwego wynagrodzenia, który czyni zadość ekwiwalentności zarobków do rodzaju i charakteru świadczonej pracy oraz posiadanych przez pracownika doświadczenia i kwalifikacji zawodowych uwzględniać powinien między innymi takie czynniki, jak: siatka wynagrodzeń obowiązująca w zakładzie pracy, średni poziom wynagrodzeń za taki sam lub podobny charakter świadczonej pracy w danej branży, wykształcenie, zakres obowiązków, podleganie odpowiedzialności materialnej oraz dyspozycyjność (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2014 roku, I UK 302/13, Lex; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 kwietnia 2005 roku, II UZP 2/05, OSNP 2005/21/338).

Przytoczony pogląd Sądu Najwyższego dopuszczający kompetencję organu ubezpieczeń społecznych w zakresie weryfikowania treści umowy o pracę w zakresie postanowień określających wynagrodzenie za pracę, czyli przychód zadeklarowany jako podstawa wymiaru składek, został w podzielony w orzecznictwie sądów powszechnych (wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 24 października 2012 roku, III AUa 1356/12, Lex nr 1237108; wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 10 stycznia 2013 roku, III AUa 1039/12, Lex nr 1267331). Stanowisko to Sąd Okręgowy również podziela.

Należy także wskazać, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych działa w zakresie swych uprawnień przyznanych na mocy przepisów ww. ustawy systemowej. Art.86 ust.2 tejże ustawy upoważnia organ rentowy do kontroli wykonywania zadań i obowiązków w zakresie ubezpieczeń przez płatników składek. Kontrola ta obejmuje między innymi zgłoszenie do ubezpieczenia oraz prawidłowość i rzetelność obliczenia, potrącenia i płacenia składki. Oznacza to przyznanie Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych kompetencji do badania zarówno tytułu zawarcia umowy o pracę, jak i ważności jej poszczególnych postanowień, w tym zakwestionowania tych postanowień umowy o pracę w zakresie wynagrodzenia, które pozostają w kolizji z prawem lub zasadami współżycia społecznego albo zmierzają do obejścia prawa. Realna możliwość takiej kontroli powstaje po przekazaniu przez płatnika raportu miesięcznego, przedkładanego zgodnie z art.41 ust.1 ustawy systemowej. Dane zawarte w raporcie, w tym wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek, mogą być zakwestionowane zarówno przez ubezpieczonego, jak i przez organ rentowy, jeżeli okoliczności sprawy wskazują, że wynagrodzenie zostało wypłacone na podstawie umowy sprzecznej z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzającej do obejścia prawa (art.58 k.c.). Z kolei na podstawie art.41 ust.13 w zw. z art. art.68 pkt 1 lit. c ustawy systemowej organ rentowy jest uprawniony do zamiany przekazanych przez płatnika składek informacji o wysokości wynagrodzenia. Decyzja Zakładu Ubezpieczeń Społecznych ingerująca w ten element stosunku ubezpieczeniowego podlega kontroli sądowej w ramach postępowania w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Zdaniem Sądu Okręgowego, w będącej przedmiotem rozpoznania sprawie, kwestionowanie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wysokości ustalonego w umowie o pracę wynagrodzenia, w świetle poczynionych ustaleń faktycznych, nie było uzasadnione.

Z zebranego w sprawie materiału dowodowego wynika, iż od dnia 1 kwietnia 2014 roku ubezpieczonej E. B. zostały powierzone obowiązki menadżera, w pełnym wymiarze czasu pracy za wynagrodzeniem 5.650 zł. Ubezpieczona dotychczas była zatrudniona w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku kosmetyczki z wynagrodzeniem odpowiadającym minimalnemu wynagrodzeniu za pracę. Zmiana stanowiska pracy związana była z rozwojem działalności przez zainteresowanego, zmianą organizacji oraz nowymi obowiązkami zainteresowanego. Zainteresowany po wygraniu konkursu w 2013 roku miał więcej klientów, uczestniczył w innych przedsięwzięciach. Zaistniała zatem potrzeba powierzenia koordynacji pracy salonu innej osobie, tak aby salon mógł funkcjonować efektywnie. Przychody z działalności zainteresowanego wzrastały, zainteresowany brał udział w szkoleniach, sesjach zdjęciowych do magazynów, w konkursach. Ubezpieczona jako menadżer miała koordynować pracę salonu, dbać o zamówienia, organizować pracę i rozliczać pracowników. Zając się działalnością, którą dotychczas zajmował się również zainteresowany, a która z racji nowych możliwości i rozwoju zawodowego nie mogła być przez niego prawidłowo (bez szkody dla prowadzonego przedsiębiorstwa wykonywana). Ubezpieczona wykonywała również pracę kosmetyczki jednak tylko dla stałych klientów. Zainteresowany rezygnował z wykonywania usług w zakresie kosmetyki, bowiem działalność ta nie była tak dochodowa jak fryzjerstwo. Obecnie zainteresowany nie prowadzi w swoim salonie usług kosmetycznych.

Z ustaleń Sądu wynika, iż od marca 2014 roku niewątpliwie zwiększył się zakres zadań ubezpieczonej, bowiem do niej należało zarządzanie salonem. Ubezpieczona w ramach wykonywania swoich nowych obowiązków: nie tylko umawiała wizyty klientów, prowadziła grafik dla pracowników i ich rozliczała, ale też dokonywała zamówień, negocjowała ceny, prowadziła rozmowy dotyczące nowych projektów (przedsięwzięć) zainteresowanego, ubezpieczona prowadziła korespondencję mailową z przedstawicielami handlowymi, dokonywała wpłat do banku jako pełnomocnik zainteresowanego. Niezbędne kwalifikacje do wykonywania pracy na stanowisku menadżera ubezpieczona zdobyła na kursach doszkalających, w których brała udział – w 2013 roku na temat idealnej recepcji i obsługi klienta oraz w marcu 2014 roku na temat planowania zysków i kontroli kosztów salonu, motywowania pracowników, skutecznego menadżera oraz w kwietniu 2014 roku na temat budowania efektywnych zespołów.

Ustalenie wynagrodzenia ubezpieczonej w wyższej niż dotychczas kwocie wynikało nie tylko ze zmiany stanowiska pracy ale niewątpliwie też ze zwiększenia jej obowiązków. Jedynie współpraca z M. M. (1) pozostała w tym samym zakresie.

W dacie zawarcia aneksu do umowy ubezpieczona nie była w ciąży. Niezdolność do pracy ubezpieczonej nastąpiła po ponad 4 miesiącach od zawarcia aneksu do umowy i powierzenia ubezpieczonej stanowiska menadżera.

Określenie wynagrodzenia ubezpieczonej na poziomie 5.650 zł miesięcznie odpowiadało jej zakresowi obowiązków. Zainteresowany przed ustaleniem wynagrodzenia ustalił jak kształtują się wynagrodzenia osób zajmujących stanowiska menadżera salonów. Wynagrodzenie ubezpieczonej było najwyższe spośród wynagrodzeń pracowników, jednak żaden z pracowników nie miał porównywalnego z ubezpieczoną zakresu obowiązków, uprawnień i odpowiedzialności. Ubezpieczona od marca 2014 roku nie była zatrudniona tylko jako kosmetyczka (wtedy jej wynagrodzenie mogłoby być porównywalne z wynagrodzeniem fryzjerów), bowiem do jej głównych zadań należało zarządzanie salonem. Zainteresowany rezygnował z usług kosmetycznych a ubezpieczona wykonywała usługi kosmetyczne dla kilku stałych klientów. Pracodawca wypłacał wynagrodzenie ubezpieczonej.

O ciąży ubezpieczona dowiedziała się na początku lipca (14 lipca 2014 roku), a zatem już po podpisaniu aneksu. Nie można zatem przyjąć, iż zamiarem stron było umożliwienie skorzystania przez ubezpieczoną z wyższych świadczeń z ubezpieczenia społecznego w związku z ciążą.

Określenie przez organ rentowy wynagrodzenia ubezpieczonej na poziomie minimalnego wynagrodzenia za pracę nie odpowiada ani zakresowi obowiązków ubezpieczonej, jej kwalifikacjom. W toku postępowania organ rentowy nie wykazał, że na rynku wynagrodzenia menadżerów salonów fryzjerskich kształtują się na niższym poziomie niż wynagrodzenie przyznane ubezpieczonej. Wynagrodzenie ustalone w decyzji byłoby równe wynagrodzeniu pracowników wykonujących podstawowe prace na stanowisku fryzjera.

Reasumując twierdzenia organu rentowego, że zawarty aneks do umowy o pracę był pozorny nie znalazły potwierdzenia w zebranych w sprawie materiale dowodowym. Przeciwnie Sąd ustalił, iż ubezpieczona faktycznie wykonywała pracę na stanowisku menadżera – zarządzała salonem. Wynagrodzenie ubezpieczonej nie było rażąco wygórowane. Mieściło się w ramach uprawnień stron korzystających ze swobody kształtowania treści umowy o pracę i nie jest w ocenie Sądu sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Wobec powyższego Sąd na podstawie art.477¹⁴§2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art.98 k.p.c. zasądzając od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych na rzecz skarżącej kwotę 60 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Od 1 stycznia 2016 roku obowiązuje rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz.1805). Zgodnie z treścią §22 ww. rozporządzenia do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe do czasu zakończenia postępowania w danej instancji. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego należy ustalić na podstawie §11 ust.2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz.U. 2013.490), przy uwzględnieniu treści §2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lipca 2015 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz.U. z 2015 roku, poz.1078).

ZARZĄDZENIE

1. Odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS.
2. Wypożyczyć pełnomocnikowi ZUS akta rentowe zobowiązując do zwrotu w przypadku złożenia apelacji.

14.11.2016 r.